MİLLÎ EĞİTİM ● Cilt: 51 ● Bahar/2022 ● Sayı: 234, (1181-1208)

MEB 2017 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Zeynep ÖZER[1], Hatice ONURAY EĞİLMEZ[2]

1 Doktora Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, 811941004@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5884-3367.

2 Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı, hegilmez@uludag.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4880-2200.

Geliş Tarihi: 07.12.2020 **Kabul Tarihi:** 10.05.2021 **DOI:** 10.37669 milliegitim.837290

Öz: Araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın içerik ve uygulama açısından öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda programın eğitim anlayışı, özel amaçları, alana özgü becerileri, öğrenme alanları ve süreleri, içerik ve değerlendirme ile uygulanabilme koşulları esas alınmıştır. Çalışmaya Bursa ili merkez ilçelerinden Nilüfer ve Osmangazi ilçeleri resmi ortaokullarında görev yapan 101 müzik öğretmeni gönüllülük esasına uygun olarak katılmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma için gerekli veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen "MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın İçerik ve Uygulama Açısından Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" başlıklı 5'li likert tipi toplama aracıyla betimsel yöntem kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler ölçek derecelerine göre birer sayısal değer atanarak kodlanmış ve analiz edilerek bölümler farklı başlıklar altında değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, ders içeriğinden çalgı öğretiminin kaldırılması, Türk müziği konularının öğrenci seviyelerine uygun olmaması ve sınıflardaki teknolojik materyallerin eksikliği sebebiyle teknoloji ile ilgili kazanımların yerine getirilememesi öğretmenlerin görüş bildirdiği olumsuz konular arasında yer almıştır. Bunun yanında program içeriğinin özel amaçlarına ulaşmada yeterli olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: MEB, müzik eğitimi, öğretim programı, öğretmen görüşleri, program değerlendirme

AN EVALUATION OF MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION 2017 SECONDARY SCHOOL MUSIC LESSON CURRICULUM BASED ON OPINIONS OF TEACHERS

Abstract:

The purpose of this study is to evaluate the Ministry of National Education (MoNE) 2017 Music Lesson Curriculum at secondary school level in terms of content and practice based on teacher opinions. Accordingly, the educational philosophy, special objectives, field-specific skills, learning domains and durations, content, and assessment of the curriculum have been examined as well as its applicability conditions. 101 music teachers working at several state secondary schools in Nilüfer and Osmangazi, two central districts of Bursa, participated in the study on a voluntary basis. A 5-point Likert scale questionnaire titled "Evaluation of Ministry of National Education Music Lesson Curriculum at Secondary School Level in Terms of Content and Practice", developed by the researchers, was used to collect data by using descriptive survey model. The collected data were coded by assigning numeric values to the items based on their scale degrees and then analysed to be evaluated under different headings. The results showed that teachers expressed negative opinion about include the exclusion of instrument training from the syllabus, the fact that topics related to Turkish music are not appropriate for the level of students, and not being able to achieve the course objectives related to using technology due to the lack of access to technology in classrooms. In addition, it has been determined that the content of the program is sufficient to achieve its specific goals.

Keywords: Ministry of National Education, music education, curriculum, teacher opinions, curriculum evaluation

Giriş

Sürekli gelişen teknoloji çağında toplumların yeniliklere uyum sağlayabilmeleri değişim olgusunu vazgeçilmez kılmaktadır. Güncel bilgiler farklı yöntem ve yaklaşımlarla hayatın her alanına adapte edilmeye çalışılmaktadır. Bu alanlardan biri olan eğitim alanının da değişen toplumun ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenerek yeniden şekillendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle örgün eğitimin temel dayanaklarından biri olan öğretim programları belli dönemlerde çağın ihtiyaçları ve çağdaş öğrenme kuramları çerçevesinde geliştirilmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren günümüze değin müzik eğitiminde yapılan program geliştirme çabalarında da anlamlı ilerlemelerin kaydedildiği görülmektedir (Uçan, 2018, 71).

"Ülkemizde müzik eğitimine verilen önem ve müzik eğitimini geliştirme çalışmaları, 'Cumhuriyet Dönemi Kültürel Kalkınma Hamlesi' ile ağırlık kazanmakla birlikte bu alandaki girişimler Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerine ve özellikle de 1839 Tanzimat Fermanı ile başlayan yenileşme hareketlerine dayanmaktadır" (Aksu, 2018b, 13). Bu dönemden itibaren öğretim programlarının planlanma süreçleri dönemin ihtiyaçlarına cevap verebileceği düşünülen öğrenme yaklaşımları ile düzenlenmeye çalışılmıştır. Müzik eğitimi de program geliştirme çalışmalarında diğer eğitim disiplinleri gibi gittikçe önem kazanan uygulama alanlarından biri olmuştur (Uçan, 2018, 71). Uçan'a göre (2018, 73) müzik eğitimi programı "müzik eğitimi sürecinin önceden tasarlanan planı, bu planın uygulanımı ve uygulamada gerçekleşimidir". Müzik eğitimi programları bütüncül bir yaklaşımla eğitim programlarının ayrılmaz bir parçasıdır ve bireye kazandırılmak istenilen müziksel bilgi, beceri ve müzik kültüründen oluşmaktadır (Demircioğlu, 2019, 35).

Öğretim programlarında müzik dersi ilk olarak 'Gına' adıyla 1913 tarihli Geçici İlköğretim Yasasında (Tedrisat-ı İptidaiye Kanun-i Muvakkati) yer almaktadır (akt: Türkmen, 2019, 51). Bu tarihten itibaren müzik dersi farklı dönemlerde düzenlenen öğretim programlarının içeriklerinde yer bulmuştur. Müzik öğretim programları ile ilgili çalışmalar, 1924 yılında başlamış, bunu 1927-1930, 1930-1931, 1931-1937, 1938-1949, 1949-1970 yılları arasında yer alan çalışmalar izlemiştir (Biber, 1986, 8). Bu tarihlerden sonra 1986, 1994, 2006 ve son olarak 2017 müzik öğretim programları geliştirilmiştir (Aksu, 2018b, 70). 1926 yılındaki öğretim programlarında sadece müzik eğitiminde dikkat edilecek hususlar ve ders konuları belirtilmiştir. 1936 yılındaki programa ise ders konuları, öğretim yöntemleri, müzik eğitim ve öğretimindeki prensipler eklenmiştir. 1948 yılına kadar sadece il merkezindeki ilkokul ve ortaokullarında verilen müzik dersleri, 1948 programıyla birlikte taşralarda da verilmeye başlanmıştır (Şahin ve Duman, 2008, 263). 1968'de amaçlar, açıklamalar, şarkı seçimi, çalgı toplulukları, araç ve gereçler ile kuramsal bilgilerin öğretimi gibi ögeler programda belirginlik kazanmıştır. 1984 programında daha anlaşılır ve çağına uygun bir yaklaşımla ele alınan konular arasında Türk Müziği'ne daha fazla yer verildiği görülmektedir. 1994 programının ders içeriğinde müzik yazısı ve bilgileri, çalma, okuma ve seslendirme çalışmaları yer almaktadır (Türkmen, 2019, 51).

Farklı dönemlerde güncellenen müzik öğretim programları ait oldukları yıllarda benimsenen öğrenme yaklaşımları çerçevesinde şekillendirilmiştir. Bunlardan 'davranışçılık' ve 'bilişselcilik', eğitim süreçleri doğrultusunda öğrenmeyi de açıklamaya çalışan iki temel yaklaşım olmuştur (Aksu, 2018b, 21). Davranışçı öğrenme yaklaşımını savunan bilim insanları öğrenmenin gözlemlenen davranışlar yoluyla gerçekleştiğini ifade etmişlerdir. Kısacası, öğrenme bireyin davranışlarındaki gözlenebilir değişiklikler sonucu oluşmaktadır (Sağlam, 2006, 10). Davranışçı öğrenme yaklaşımında öğrenme, kuralcı ve yapılandırılmış öğrenme yöntemlerine dayanan basit ve mekanik bir süreç olduğu için eleştirilmiştir (Demirel, 2015, 27). Bazı kuramcılar daha sonra öğ-

renmede sadece davranışları gözlemenin yeterli olmadığını, bununla birlikte bilişsel süreçlerin de işe koşulması gerektiğini belirtmişlerdir (Safran, 2014, 45).

Hızla gelişen teknoloji çağında bilginin sadece kitaplardan ya da öğretmenden elde edilemeyeceği, bilgiye ulaşmanın farklı birçok yolunun olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bununla birlikte eğitimde bilginin nasıl daha kalıcı hale getirilebileceği yönünde yeni yaklaşımlar aranmış, bu durum öğretim programlarına yansıtılmıştır. Bu doğrultuda 2006 yılından itibaren öğrenciyi merkeze alan bir eğitim anlayışı programlarda yer almaya başlamıştır. Yeni bilginin, öğrenenin kendi süzgecinden geçirilerek var olan önceki bilgileriyle ilişkilendirilmesi temeline dayanan yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir. Demirel (2015), yapılandırmacılığın, bilginin öğrenme ile olan ilişkisini açıklamaya çalışan bir kuram olduğunu ifade ederek, öğrenenlerin bilgiyi nasıl yapılandırdıklarına yönelik bir yaklaşım haline dönüştüğünü belirtmiştir. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımında bilgi, bireyin etkin katılımıyla gerçekleşmektedir. Yaşantıları anlamlı hale getirmeye çalışan ve yaşam boyu devam eden etkinliklerden oluşan bir süreçtir (Demirel, 2005, 41).

Son yıllarda ülkemizdeki program geliştirme çalışmalarında öğrenme kuramlarıyla birlikte değerler eğitimi ve yetkinliklerle bütünleşmiş bilgi, beceri ve doğru davranış kazandırmaya yönelik bir anlayış benimsenmiştir. MEB 2017 İlkokul-Ortaokul Müzik Dersi öğretim programı da bu anlayışın ürünü olarak geliştirilmiştir. Programda öğrenme alanı temelli yaklaşım benimsenmiştir. 2017 müzik öğretim programı hazırlandığı süreçte öncelikle taslak program olarak aynı yılın temmuz ayı içerisinde yayınlanarak takip eden eğitim-öğretim yılında bazı kademelerde uygulanmaya başlanmıştır. 2018 yılında değerlendirme çalışmalarından sonra revize edilerek 20.01.2018 tarihinde yeniden yayınlanmış, tüm sınıflarda uygulanmaya başlanmıştır (Aksu, 2018b, 136).

Yapılan alanyazın taramasında, mevcut araştırma ile ilgili benzer çalışmalara rastlanmaktadır. Çeşitli araştırmalarda 2017 İlkokul-Ortaokul Müzik Öğretim Programı farklı değişkenler açısından incelenmiştir. Bu değişkenler arasında programın; önceki programlar ve taslak programları ile karşılaştırmalı analizi, kazanımlarının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi, kuramsal çerçevede analiz edilmesi, müzik derslerindeki işlevinin araştırılması ve önceki programlar dâhilinde Türk müziği konularının etkileri incelenmiştir. Belirtilen çalışmalarda 2017 İlkokul-Ortaokul Müzik Öğretim Programı'nın; taslak programa göre değişikliklerin olduğu ve bu değişikliklerin büyük oranda acelecilik, dikkatsizlik, kararsızlık ve nispeten acemilikten kaynaklı hataların düzeltilmesi ihtiyacından doğduğu, kazanımlarının genel olarak yapılandırmacı yaklaşım ilkelerine uygun olarak düzenlenmediği, müfredatta Türk müziği konularına ve değerler eğitimine önemli ölçüde yer verilmesinin olumlu görüldüğü, program ile ilgili öğretmenlere yönelik hizmet içi kurslar ya da bilgilendirme toplantılarının yapılması gerekliliği, öğrenciye müzik kültürü kazandırması bakımından olumlu yansımalarının olacağı, günümüz ihtiyaçlarına ve eğitim politikasına uygun olarak fayda sağlayıcı önemli eklemeler yapılmış bir program olduğu, kalabalık sınıf-

lar, müzik ders saatlerinin yetersizliği ve fiziki şartlar nedeniyle uygulamada zorluklar yaşandığı gibi sonuçlara varılmıştır. Görülmektedir ki söz konusu çalışmalar programı belli ölçütler doğrultusunda değerlendirmişlerdir (Aksu, 2018a; Akarsu, 2018; Akarsu, 2017; Albuz ve Demirci, 2018; Demir ve Nacakçı, 2019; Yıldız ve Cüceloğlu, 2017; Umuzdaş ve Levent, 2012; Demircioğlu, 2019; Kenderli, 2019). Bu durumdan ötürü daha kapsamlı bir çalışma yapılması gerekli görülmüştür.

Bu gereklilikle araştırmada 2017 yılında yürürlüğe giren ve bu tarihten itibaren uygulanmakta olan Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programının süreç içerisindeki olumlu ve olumsuz yönlerinin programın içeriği etrafında şekillendirilerek müzik öğretmeleri tarafından nasıl değerlendirildiğinin tespit edilmesine çalışılmıştır. Bu bağlamda, program incelenmiş ve programın uygulayıcıları olan müzik öğretmenlerinin, programın ortaokul kademesinin eğitim anlayışı, özel amaçları, alana özgü becerileri (müzik dersine özgü temel bilgi, beceri ve yeterlikleri), öğrenme alanları ve kazanımları (dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü) değerlendirme ve uygulanabilme koşulları ile çalgı öğretiminin öğrenme alanlarından kaldırılmasının müzik eğitimine yansımalarına yönelik görüşleri merak edilmiştir. Elde edilen sonuçların programın revize çalışmasında programı düzenleyenlere yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Araştırmanın amacı doğrultusunda programın içeriğine yönelik aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. Müzik öğretmenlerinin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın;

1. Özel amaçlarına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Alana özgü becerileri öğrencilerin gerçekleştirebilme durumlarına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü öğrenme alanları ve sürelerine yönelik görüşleri nelerdir?
4. Kazanımlarının içerik ve değerlendirme ögelerine yönelik görüşleri nelerdir?
5. Program kazanımlarının eğitim anlayışı ve uygulanabilirlik durumlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

Araştırmada MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın içerik ve uygulama açısından güçlü ve zayıf yönlerinin programı uygulayan öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak belirlenmesi ve elde edilen sonuçlarla daha etkin bir müzik öğretimi hedefine katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Araştırmada elde edilen sonuçların ileriki program geliştirme çalışmalarına önemli bir kaynak oluşturacağı düşünülmektedir. Gerek bu yönüyle gerekse müzik dersi öğretim programı ile ilgili yapılacak diğer araştırmalara ışık tutabilecek olma özelliğinden ötürü araştırmanın önemli olduğuna inanılmaktadır.

Yöntem

Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden tekil tarama yöntemi kullanılmıştır. Betimsel araştırmalarda var olan bir durumu ortaya çıkartmak, aydınlatmak ve sonuçlarını değerlendirerek olgular arasında karşılaştırma yapmak amaçlanmaktadır. Bu çalışmalarda, mevcut duruma müdahale edilmeden veriler toplanmaya çalışılmaktadır. Bu sebeple birçok araştırmacı tarafından çokça tercih edilen bir araştırma yöntemi olarak kullanılmaktadır (Çepni, 2018, 73). Tarama modelinde seçilen örneklem ile yapılan araştırmalar doğrultusunda elde edilen verilerin örneklemin temsil ettiği evrene genellenmesiyle tutum, görüş ve eğilimleri nicel olarak betimlenmesi sağlanmaktadır (Demir, 2017, 155). Tarama modelinde çalışılan olgu ve grup üzerinde herhangi bir değişiklik yapma ve etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 1998). Tekil tarama modelinde araştırmaya dair değişkenler ayrı olarak değerlendirilmeye çalışılmaktadır (Karasar, 1998, 79). Bu amaçla betimsel yöntem çerçevesinde alanyazın taraması yapılmış, '2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı' incelenmiştir.

Araştırma, klinik ve deneysel insan veya hayvan üzerine yapılmış bir çalışma olmadığı için etik kurul kararı alınmamıştır.

Örneklem

Bu araştırmanın örneklem seçiminde benzeşik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Benzeşik örnekleme yönteminde araştırma problemi doğrultusunda evrenden benzeşik bir alt grup belirlemekte ve çalışma bu grup üzerinde gerçekleştirilmektedir (Büyüköztürk vd. 2020, 94). Bu bağlamda araştırmanın evrenini Bursa ili ortaokullarında görev yapan müzik öğretmenleri, araştırmanın örneklemini ise Bursa iline bağlı Osmangazi ve Nilüfer ilçeleri resmi ortaokullarında görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma verilerini toplamak için Millî Eğitim Müdürlüğünden gereken izinler alınmıştır. Bu doğrultuda Bursa ili merkez Nilüfer ve Osmangazi ilçeleri resmi ortaokullarda görev yapan 101 müzik öğretmeni gönüllülük esasına uygun olarak çalışmaya katılmışlardır. Cohen ve Manion (1989) göre bir çalışmada istatistiksel işlemler kullanılarak analiz yapılacaksa örneklem sayısının en az 30 olması gerekmektedir. Borg ve Gall (1989) ise çalışmalarda anket uygulaması yapılacaksa bu sayının en az 100, deneysel ve neden-sonuç ilişkili karşılaştırılmalı çalışmalar içinse her bir deneysel grup için en az 15 kişiden oluşması gerektiğini belirtmişlerdir (akt: Çepni, 2018, 53-54). Araştırmanın örneklem sayısı istatistiksel işlemler veya analizler için yeterli görülmektedir. Ankete katılan öğretmenlerin kişisel bilgileri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Ankete Katılan Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

Kişisel bilgiler		*f*	%
Mezun Olunan Bölüm	Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü	80	79,2
	Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü	1	1
	Devlet Konservatuarı	19	18,8
	Diğer	1	1
Öğrenim Durumu	Lisans	85	84,2
	Yüksek Lisans	15	14,9
	Doktora	1	1
Hizmet Yılı	1-5	20	19,8
	6-10	22	21,8
	11-15	21	20,8
	16 ve üzeri	38	37,6
Ortaokul Kademesinde Hizmet Yılı	1-5	43	42,6
	6-10	23	22,8
	11-15	17	16,8
	16 ve üzeri	18	17,8

Tablo 1'de ankete katılan öğretmenlerin %79,2'sinin eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümünden mezun oldukları ve %84,2'sinin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin %37,6'sının toplam hizmet süresinin 16 yıl ve üzeri olduğu, bu öğretmenlerin ortaokul kısmında çalışma sürelerinin %42,6'sının 1-5 yılları arasında olduğu tespit edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 5'li Likert-tipi ifadelerden oluşan bir anket kullanılmıştır. Büyük örneklemler üzerinde yapılan çalışmalarda verilerin daha kolay toplanabilmesi ve gerekli değerlendirmelerin kısa sürede yapılabilmesi için anket uygulamaları en kullanışlı veri toplama aracı olarak görülmektedir (Çepni, 2018, 73). Anket geliştirme süreci belli aşamalarda gerçekleşmektedir. Bu aşamalar; problemi tanımlama, madde yazımı, uzman görüşü alma ve ankete son şeklinin verilmesidir. Anketin kapsam geçerliği uzman görüşleri arasındaki uzlaşma yüzdeliğinin oranı ile belirlenmektedir. Uzmanlar arasındaki uyum oranının %90-100 olması beklenmektedir. Ancak uzmanlar arası uyum oranı %70-80 oranında uyuşma gösteren maddeler de ankette yer alabilir (Büyüköztürk, 2005, 135-140).

Bu çalışmada kullanılan anket maddeleri araştırma problemi doğrultusunda 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı incelenerek oluşturulmuş ve kapsam geçerliği oluşturmak üzere 3 uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşlerinin alınması

aşamasında uzman değerlendirme formu oluşturulmuştur. Uzmanların maddeler arasında uzlaşma ortalama yüzdeleri %85 olarak belirlenmiştir. Anket maddeleri, kişisel bilgiler, programın; özel amaçlarına, alana özgü becerilerine, öğrenme alanları ve sürelerine, içerik ve değerlendirme ögelerine, program kazanımlarının uygulanabilme durumlarına yönelik olmak üzere 6 bölümde toplanmıştır. Ankette programın; özel amaçlarının gerçekleşme durumlarına ilişkin 14, alana özgü becerilerinin gerçekleşme durumuna ilişkin 12, öğrenme alanları ve sürelerinin yeterli olma durumuna ilişkin 32, programın değerlendirme ögelerine yönelik 8 ve programın eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik ise 7 ifade yer almaktadır. Bu ifadeler öğretim programının içeriği doğrultusunda belirlenmiştir. 6. bölümde öğretmenlerin program kazanımlarının uygulanabilmelerine yönelik durumlarını ortaya çıkarmak için *"Programda yer alan kazanımlardan uygulanabilir olmadığını düşündüğünüz kazanımları, nedenleriyle birlikte belirtiniz."* sorusu sorulmuştur.

Verilerin Analizi

Katılımcıların ankette bulunan ifadelere katılım durumları en yüksekten en düşüğe doğru dereceli bir şekilde sunulan seçeneklerle belirlenmiştir. Elde edilen verilerin çözümlenmesi aşamasında derecelerine göre sıralanan seçeneklere birer sayısal değer verilerek kodlanmakta ve veriler analiz edilmektedir (Turan vd. 2015). Bu araştırmada, müzik öğretmenlerine uygulanan ankette yer alan ifadelere katılım durumları Tablo 2'de yer alan puanlama aralıkları doğrultusunda değerlendirilerek bulgular nicel verilere dönüştürülmüş, elde edilen verilerin de aritmetik ortalaması alınarak öğretmenlerin ifadelere katılım durumları değerlendirilmiştir. Bir veri grubunu tanımlamak veya özetlemek için ilk olarak kullanılan merkezi yığılma ölçütlerinden olan aritmetik ortalamadır (Altun ve Bozkurt, 2020, 12). Aritmetik ortalama, bilimsel çalışmalarda yaygın olarak kullanılan ve örneklemden elde edilen verilerin yine örneklem sayısına bölümüyle ulaşılan bir merkezi eğilim değeridir (Can, 2019, 34).

Ankette her madde için kesinlikle katılmıyorum 1, katılmıyorum 2, kararsızım 3, katılıyorum 4, tamamen katılıyorum 5 puan olarak belirlenmiş ve her maddeye ait cevapların ortalamaları hesaplanmıştır. Bu değerler Tablo 2'deki aralıklara göre değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Tablo 2. Likert Tipi Anket için Görüşlere Ait Aralık Puanları

Görüş	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Aralık	1,00-1,79	1,80-2,59	2,60-3,39	3,40-4,19	4,20-5,00

Bulgular

MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın içerik ve uygulama açısından öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla öğretmenlere programın; özel amaçlarına, alana özgü becerilerine, öğrenme alanları ve sürelerine, içerik ve değerlendirme ögelerine, eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik ifadelere katılım durumları değerlendirilmiştir.

MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı özel amaçlarına yönelik bulgular

Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Özel Amaçları maddelerine 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği üzerinden katılma durumu puanlarının aritmetik ortalaması Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Özel Amaçlarına Katılma Durumu Puanlarının Aritmetik Ortalamaları

Madde No	MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı özel amaçlarına yönelik maddeler	Ortalama ($\bar{x}$)
1	Program öğrencilerin müzik yoluyla estetik yönünü geliştirir.	3,45
2	Program öğrencilerin duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlar.	3,52
3	Program öğrencilerin yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirir.	3,37
4	Program öğrencilerin yerel, bölgesel ve ulusal müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlere ait ögeleri zenginlik olarak algılamasını sağlar.	3,88
5	Program öğrencilerin uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlere ait ögeleri zenginlik olarak algılamasını sağlar.	3,74
6	Program öğrencilerin müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlar.	3,47
7	Program öğrencilerin müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştirir.	3,70
8	Program öğrencilerin müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlar.	3,54
9	Program öğrencilerin bireysel ve toplu olarak nitelikli, farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlar.	3,72
10	Program öğrencilerin müziksel algı ve bilgilerini geliştirir.	3,59
11	Program öğrencilerin İstiklal Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlar.	3,95
12	Program öğrencilerin müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirir.	3,73
13	Program öğrencilerin Milli birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlar.	3,68
14	Program öğrencilerin Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramaya yönelik amaçlarına ulaşmalarını sağlar.	3,72

Tablo 3'te ankete katılan müzik öğretmenlerinin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın özel amaçlarının hangi ölçüde yansıttığına yönelik görüşleri, Likert tipi anket için görüşlere ait puan aralıklarının aritmetik ortalamalarının alınması şeklinde elde edilmiştir. Katılımcılar programın özel amaçları gerçekleştirme açısından "öğrencilerin yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirir" ifadesi dışında hepsine katılmışlardır. Öğretmenler programın öğrencilerin yaratıcılık ve yeteneğini geliştirdiği konusunda kararsız ($\bar{x}$=3,37) kalmışlardır.

MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı alana özgü becerilere yönelik bulgular

Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın alana özgü becerilerine yönelik ifadelere 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği üzerinden katılma durumu puanlarının aritmetik ortalamaları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Alana Özgü Becerine Yönelik Maddelere Katılma Durumu Puanlarının Aritmetik Ortalamaları

Madde No	MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı alana özgü becerilere yönelik maddeler	Ortalama ($\bar{x}$)
1	Program öğrencilerin müzik-beden uyumunu sağlayacak kazanımlar içerir.	3,50
2	Programı öğrencileri, müziği toplu bir şekilde müzik yapmasına imkân verecek şekilde geliştirir.	3,60
3	Program öğrencilerin müzikle toplum arasındaki bağı görebilmesine imkân sağlar.	3,47
4	Program öğrencilerin müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilmesini sağlar.	3,56
5	Program öğrencilerin müziği milli ve manevi değerlerle ilişkilendirmelerine olanak sağlar.	3,79
6	Program öğrencilerin müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilmelerine olanak sağlar.	3,39
7	Program öğrencilerin müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilmelerini sağlar.	3,57
8	Program öğrencilerin dinleme etkinlikleriyle müzik yapabilme becerilerini geliştirmelerine imkân sağlar.	3,51
9	Program öğrencilerin söyleme etkinlikleriyle müzik yapabilme becerilerini geliştirmelerine imkân sağlar.	3,68
10	Program öğrencilerin ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme becerilerini geliştirmelerine imkân sağlar.	3,67
11	Program öğrencilerin kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilmelerine olanak sağlar.	3,51
12	Program öğrencilerin etkin müzik üreticisi olabilmelerine olanak sağlar.	2,96

Müzik öğretmenlerinin programın alana özgü becerilere yönelik maddeleri değerlendirdikleri bölümde her bir madde puanın aritmetik ortalaması alınmıştır. Tablo 4'te verilen ortalama puanlarına göre; Müzik öğretmenleri 6. ve 12. madde dışındaki tüm maddelere katılmışlardır. 6. ($\bar{x}$ =3,39) ve 12. ($\bar{x}$ =2,96) maddede kararsız kalmışlardır.

MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı öğrenme alanları ve sürelerine yönelik bulgular

Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın öğrenme alanları ve sürelerine yönelik maddelere 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği üzerinden katılma durumu puanlarının aritmetik ortalamaları Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Öğrenme Alanlarına ve Sürelerine Yönelik Maddelere Katılma Durumu Puanlarının Aritmetik Ortalamaları

Madde No	MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı alanı ve sürelerine yönelik maddeler	Ortalama ($\bar{x}$)
1	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarının dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.	3,62
2	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilendirme alanı kazanım sayısı (7) yeterlidir.	3,45
3	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.	3,40
4	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.	2,50
5	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (7) yeterlidir.	3,42
6	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilendirme alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.	2,54
7	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.	3,46
8	Programın 6.sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.	3,46
9	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (7) yeterlidir.	3,40
10	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilendirme alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.	3,58
11	Programın 7. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (5) yeterlidir.	2,42
12	Programın 7. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.	2,52
13	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (10) yeterlidir.	3,43

14	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanım sayısı (2) yeterlidir.	3,44
15	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.	2,10
16	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (9) yeterlidir.	2,55
17	Programın 5. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	3,41
18	Programın 5. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,55
19	Programın 5. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,52
20	Programın 5. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,56
21	Programın 6. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,45
22	Programın 6. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,42
23	Programın 6. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,53
24	Programın 6. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,50
25	Programın 7. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,58
26	Programın 7. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,38
27	Programın 7. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,23
28	Programın 7. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,31
29	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,48

30	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,51
31	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,56
32	Programın 8. sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.	2,36

Müzik öğretmenlerinin programın öğrenme alanları ve sürelerine yönelik maddeleri değerlendirdikleri bölümde her bir madde puanın aritmetik ortalaması alınmıştır. Tablo 5'e göre müzik öğretmenleri 5. sınıf dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müzik kültürü öğrenme alanı kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları tespit edilmiştir.

Müzik öğretmenleri 6. sınıf dinleme-söyleme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları tespit edilmiştir.

Müzik öğretmenleri 7. sınıf dinleme-söyleme ve müzik kültürü öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müziksel algı ve bilgilenme ve müziksel yaratıcılık öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları tespit edilmiştir.

Müzik öğretmenleri 8. sınıf dinleme-söyleme ve müzik kültürü öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müziksel algı ve bilgilendirme ve müziksel yaratıcılık öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları tespit edilmiştir. Müzik öğretmenleri programın öğrenme alanı kazanım sürelerine yönelik madde puanlarının aritmetik ortalamaları değerlendirildiğinde sürenin yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı içerik ve değerlendirme ögelerine yönelik bulgular

Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın içerik ve değerlendirme ögelerine yönelik maddelere 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği üzerinden katılma durumu puanlarının aritmetik ortalamaları Tablo 6'de sunulmuştur.

Tablo 6. Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı İçerik ve Ölçme-Değerlendirme Yönelik Maddelere Katılma Durumu Puanlarının Aritmetik Ortalamaları

Madde No	MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı içerik ve değerlendirme ögelerine yönelik maddeler	Ortalama ($\bar{x}$)
1	Programın 5. sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.	3,52
2	Programın 6. sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.	3,60
3	Programın 7. sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.	3,45
4	Programın 8. sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.	3,43
5	Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamaktadır.	3,05
6	Program, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmemekte, sadece yol göstermektedir.	3,32
7	Program öğrencinin akademik gelişimini farklı yöntem veya tekniklerle ölçülüp değerlendirmeye uygun olarak hazırlanmıştır.	3,13
8	Program ölçme ve değerlendirme uygulamalarını öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirmektedir.	3,33

Müzik öğretmenlerinin programın içerik ve değerlendirme öğelerine yönelik maddeleri değerlendirdikleri bölümde her bir madde puanın aritmetik ortalaması alınmıştır. Tablo 6'da verilen ortalamalara göre kazanım içeriklerinin öğrenme alanlarını tam olarak karşıladığı, ölçme ve değerlendirme ile ilgili bölümlerinde ise kararsız kalındığı görülmektedir.

MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik bulgular

Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik maddelere 5'li Likert tipi derecelendirme ölçeği üzerinden katılma durumu puanlarının aritmetik ortalamaları Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğretmenlerin MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Eğitim Anlayışı ve Uygulanabilme Koşullarına Yönelik Maddelere Katılma Durumu Puanlarının Aritmetik Ortalamaları

Madde No	MEB 2017 ortaokul müzik dersi öğretim programı eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik maddeler	Ortalama ($\bar{x}$)
1	Program bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçlarını, öğrenme-öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişimleri karşılamaktadır.	3,40
2	Program, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen topluma kültürel katkı sağlayan bireyler yetiştirme yönünde hazırlanmıştır.	3,41
3	Program, öğrencilere değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir dille hazırlanmıştır.	3,43
4	Program ülkenin her bölgesinde kolaylıkla uygulanabilir niteliktedir.	2,30
5	Mevcut ders saati, programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için yeterlidir.	2,09
6	Programda her sınıf düzeyindeki kazanımlar uygulanabilir düzeydedir.	2,77
7	Bir önceki öğretim programında yer alan dinleme-söyleme-çalma öğrenme alanının bu öğretim programında dinleme-söyleme olarak değiştirilmesi ve çalma boyutunun çıkarılması ders içeriğini zayıflatmıştır.	3,79

Müzik öğretmenlerinin programın eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik maddeleri değerlendirdikleri bölümde her bir madde puanın aritmetik ortalaması alınmıştır. Tablo 7'de verilen ortalamalara göre programın bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçlarını, öğrenme-öğretmen teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişimleri karşıladıkları, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen topluma kültürel katlı sağlayan bireyler yetiştirme yönünde, öğrencilere değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir dille hazırlandığı sonucuna varılmıştır. Öğretmen görüşleri doğrultusunda mevcut ders saati süresinin ise programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için yeterli olmadığı tespit edilmiştir ($\bar{x}$=2,09).

Müzik öğretmenleri programın her sınıf düzeyi kazanımlarının uygulanabilir olması maddesini kararsız bulmuşlar ($\bar{x}$=2,77), bir önceki öğretim programında yer alan dinleme-söyleme-çalma öğrenme alanının, güncel öğretim programında dinleme-söyleme olarak değiştirilmesi ve çalma boyutunun çıkarılmasının ders içeriğini zayıflattığı görüşüne katılmışlardır ($\bar{x}$=3,79).

Veri toplama aracının sonunda müzik öğretmenlerine program kazanımların uygulanabilirlik durumlarını ortaya çıkarmak amacıyla "Programda yer alan kazanımlardan uygulanabilir olmadığını düşündüğünüz kazanımları, nedenleriyle birlikte belirtiniz." sorusu yöneltilmiştir. Müzik öğretmenlerinin verdikleri cevaplar incelenerek programda uygulanmasının zor olduğu kazanımlar belirlenmiştir. Bu kazanımlardan

ilki 8.sınıf müzik kültürü öğrenme alanı içerisinde yer alan Türk müziği biçimleri ile ilgili kazanımlardır. Öğretmenler Türk müziği biçimlerini öğrencilere sadece dinleterek aktarmaya çalıştıklarını ancak yine de öğrencilerin biçimler arasındaki farkları ayırt etmekte zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca müzik öğretmenleri aynı sınıf düzeyinde müziksel algı ve bilgilendirme öğrenme alanı temel müzik bilgilerinin verilmesi gereken kazanımı uygulanması zor olan kazanımlardan biri olarak değerlendirmişlerdir. Bu değerlendirmede kazanım açıklaması olarak senkoplu ve aksak usullerin verilmesinin istenmesi olduğunu belirtmişlerdir. Aksak ritimlerin ve senkoplu notaların öğretiminde zorlandıklarını ve öğrencilerin bu konuyu anlamakta yeterli olmadıklarını ifade etmişlerdir. 6. sınıf müziksel yaratıcılık öğrenme alanı "Müzikle ilgili araştırma ve çalışmalarında bilişim teknolojilerinden yararlanır." kazanımını da uygulanmasının zor olduğunu belirtmişlerdir.

Müzik öğretmenleri yaptıkları değerlendirmede kazanımların birçoğunu ders saatleri yeterli olduğunda uygulanabilir bulmuşlardır. Haftalık ders saatinin bir saat olması kazanımların uygulanabilmesini zorlaştırdığı belirtilmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın amacı doğrultusunda belirlenmiş olan araştırma sorularına ilişkin verilerin analizi sonucunda ortaya konan bulgulardan hareketle aşağıdaki sonuçlara ulaşılarak konu ile ilgili yapılan diğer çalışmaların sonuçları tartışılmıştır.

MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirildiğinde; programın özel amaçlarından "öğrencilerin yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirir" amacının dışında diğer amaçlara ulaşılabilecek düzeyde hazırlandığı sonucu elde edilmiştir. Güven ve Çelenk (2020) tarafından yapılan çalışmada da müzik öğretmenleri görüşleri doğrultusunda aynı programının 8. sınıf kazanımları değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler doğrultusunda müzik öğretmenlerinin öğrenme alanlarından "Müziksel Algı ve Bilgilenme" ve "Müziksel Yaratıcılık" kazanımlarının uygulama aşamasında zorluk yaşadıkları belirtilmiştir. Güven ve Çelenk'in (2020) araştırma bulgusu, mevcut araştırma bulgusunu destekler niteliktedir.

Bu araştırmada programın alana özgü becerilerine yönelik ifadelerinin değerlendirildiği bölümde, müzik öğretmenleri müziğin bir bilim dalı olarak farklı bilimlerle ilişkisini kurabilme ve etkin müzik üreticisi olabilme becerilerini karşılamadaki yeterlilik noktasında kararsız kalmışlardır. Ayrıca müzik öğretmenleri tarafından sınıflardaki donanım yetersizliğinden dolayı müzik ile ilgili araştırma ve çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanma kazanımının işlevsiz olduğu belirtilmiştir. Ancak Kenderli (2019) 1968'den günümüze müzik dersi öğretim programlarını karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmasında, 2017 öğretim programında müzik teknolojileri ile ilgili kazanımlara diğer dönem programlarına oranla daha çok yer verildiğini belirterek, mevcut programın müzik teknolojilerinden daha fazla yararlanabilen öğrenciler yetiştirmeyi hedeflediğini vurgulamıştır.

Programın öğrenme alanları ve sürelerine yönelik bulgularda, 5. sınıf dinleme-söyleme, müziksel algı ve bilgilenme, müziksel yaratıcılık öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müzik kültürü öğrenme alanı kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları, 6. sınıf dinleme-söyleme, müziksel yaratıcılık ve müzik kültürü öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları, 7. sınıf dinleme-söyleme ve müzik kültürü öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müziksel algı ve bilgilenme ve müziksel yaratıcılık öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları, 8. sınıf dinleme-söyleme ve müzik kültürü öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katıldıkları, müziksel algı ve bilgilendirme ve müziksel yaratıcılık öğrenme alanları kazanım sayılarının yeterli olma durumlarına katılmadıkları tespit edilmiştir.

Mevcut araştırmada programda uygulanması zor olan kazanımlara yönelik bulgular değerlendirildiğinde, söz konusu kazanımların 8. sınıf müziksel algı ve bilgilenme öğrenme alanı senkop ve 9/8'lik aksak ölçüler/usuller ve 8. sınıf müzik kültürü öğrenme alanı içerisinde yer alan Türk müziği biçimleri ile ilgili kazanımlar olduğu tespit edilmiştir. Türk Müziği ve senkop ile ilgili kazanımların uygulanabilirliğinin zor olduğu, ders sürelerinin ve öğrenci seviyelerinin bu kazanımları uygulamada yetersiz kaldığı belirtilmiştir. Öğretmenler Türk müziği biçimlerini öğrencilere sadece dinleterek aktarmaya çalıştıklarını ancak yine de öğrencilerin biçimler arasındaki farkları ayırt etmekte zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Benzer bir sonuç Güven ve Çelenk'in (2020) araştırmasında elde edilmiştir. Söz konusu araştırmada da Türk müziği seslendirme, makamsal konular ve İstiklal Marşı'nın yönetimi ile ilgili kazanımların hedefe ulaştırılamadığı tespit edilmiştir. Demircioğlu (2019) da Cumhuriyet dönemi Müzik öğretim programlarını incelediği çalışmasında programların oluşturulması aşamasında müzik eğitimcilerinin, öğrencilerin ve ilgili birimlerin görüşlerinin alınması gerekliliğini vurgulayarak kazanımlarda Türk müziği konularının daha çok yer almasının önemini belirtmiştir. Ancak mevcut çalışmada Türk müziği kazanımlarının öğrenci seviyelerinin ve ders sürelerinin yetersizliği, söz konusu kazanımların uygulanabilirliğini zorlaştırdığı tespit edilmiştir. Ayrıca müzik öğretmenlerinin programın ölçme ve değerlendirme ile ilgili bölümlerin yeterli olup olmama durumlarında kararsız kaldığı tespit edilmiştir. Baz (2019) ilkokul sınıf ve ortaokul müzik öğretmenlerinin 2018 müzik dersi öğretim programı hakkındaki görüşlerini incelediği çalışmada, 2006 programında 2018 programına kıyasla ölçme-değerlendirmeye ilişkin örneklerin bulunduğunu ve bu doğrultuda daha açık ve net olduğunu ifade etmiştir.

Müzik öğretmenlerinin programın felsefesi, eğitim anlayışı ve uygulanabilme koşullarına yönelik ifadelere katılma durumları değerlendirildiğinde, programın bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçlarını, öğrenme-öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişimleri karşıladığı, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen topluma kültürel katkı sağlayan bireyler

yetiştirme yönünde öğrencilere değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir dille hazırlandığı sonucuna varılmıştır. Aksu (2018b) çalışmasında programın dayandığı felsefe ile ilgili olarak bireysel farklılıkları mutlaka dikkate alan ve eğitimi ona göre düzenleyen yaklaşımı, öğrencinin aktif katılımını önceleyen strateji, yöntem ve tekniklerin tamamıyla öğrenci merkezli yaklaşımlarla uyumlu olması, ilerlemeci eğitim felsefesi ve yapılandırmacı öğrenme yaklaşımını işaret etmektedir.

MEB 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı Öğrenme kazanımları, 'Dinleme-Söyleme', 'Müzikal Algı ve Bilgilenme', 'Müziksel Yaratıcılık' ve 'Müzik Kültürü' olmak üzere dört öğrenme alanı altında sınıflandırılmıştır. 2006 öğretim programında 'Dinleme-Söyleme-Çalma' öğrenme alanı, 2017 programında 'Dinleme-Söyleme' olarak değiştirilmiş, çalma kazanımları ile ilgili ifadeler programdan çıkartılmıştır. Mevcut araştırmada programda eleştirilen en önemli konu da öğrenme alanlarından çalma alanının ders içeriğinden kaldırılmasıdır. Oysaki 2017 Öğretim Programında müzik eğitimi ile ilgili yapılan bazı bilimsel çalışmalar, çalgı eğitiminin bilişsel, sosyal ve benzeri yönlerde bireyin gelişiminde önemli bir yerinin olduğunu göstermektedir. Albuz ve Demirci (2018), 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ile yürürlükte olan son İlkokul ve Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programlarını kuramsal çerçevede karşılaştırmalı olarak değerlendirmişlerdir. Bu çalışmada 2017 öğretim programından çalma becerisinin öğrenme alanlarından çıkartılmasının çocukların müziksel ve psikomotor becerilerinin gelişiminde birtakım eksikliklere yol açacağını belirtmişlerdir. Uslu (1999), özellikle çalgı eğitimini akranlarıyla birlikte alan çocuklarda sorumluluk, kendini tanıma ve gerçekleştirme gibi olumlu gelişimlerin gözlemlendiğini vurgulamış, okullarında bu etkinlikler için en uygun ortamlar olduğunu belirtmiştir.

2017 programında çalgı eğitiminin müzik dersi zümre toplantıları doğrultusunda alınan kararlarla, ders dışı etkinlikler şeklinde düzenlenerek gerçekleştirilmesi vurgusu yapılmaktadır. Ayrıca ders kitaplarında çalgı eğitimi ile ilgili bir içeriğin bulunmadığı ve çalgı eğitiminin farklı düzeylerdeki öğrencilerin yetenek ve istekleri doğrultusunda verilmesi gerektiği belirtilmektedir. Müzik öğretmenlerinin öğrencilerini yetenekleri doğrultusunda yönlendirerek uygun rehberlik yapması önerilmektedir (MEB, 2019, 9). Mevcut araştırmada da müzik öğretmenleri programda çalgı eğitiminin ders dışı etkinlikle istekli öğrenciler bazında planlanması gerekliliği vurgulanmışlardır. Ayrıca müzik öğretmenleri, programının çağdaş müzik öğretim yöntemlerini temele alarak yapılandırıldığını ifade etmişler, bu gerekçeyle özel müzik öğretim yöntemleri konulu hizmet içi eğitimlerin gerekliliğini vurgulamışlardır.

Öneriler

Bu sonuçlar ışığında, müzik eğitiminin yaratıcılığın gelişmesinde olanak sağlayan en önemli sanat dallarından biri olduğu bilinmektedir. Müzik öğretmenlerinin yaratıcılık ile ilgili ifadelerde kararsız kalmaları, programın yaratıcılık boyutunun zayıf olduğunu düşündürmektedir. Bu gerekçeyle, programda öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirecek daha fazla kazanımın bulunması ve bu çerçevede düzenlenmesi gerektiği önerilmektedir.

Okulların teknolojik altyapılarının yetersiz olması ve her okulda müzik sınıfının bulunmaması teknoloji ile ilgili kazanımların uygulanmasını zorlaştırdığı tespit edilmiştir. Program güncelleme çalışmalarında Türkiye geneli düşünülerek her kazanımın yurdun dört bir yanında kolaylıkla uygulanabilir olmasına özen gösterilmesi önerilmektedir.

Programda yer alan Türk müziği kazanımlarını gerçekleştirmede öğrencilerin düzeyleri ve ders süresinin yetersizliği sebebiyle zorluk yaşandığı tespit edilmiştir. Bu gerekçeyle, program yenileme çalışmalarında özellikle makamsal ögelerin daha basite indirgenmesi ve öğrencilerin günlük hayatlarında kolaylıkla bağlantı kurabilecekleri şekilde düzenlenmesi önerilmektedir. Ayrıca, sosyal başarıya daha çok önem verildiği günümüzde sanat ve spor ile ilgili ders saatlerinin arttırılması önerilmektedir.

Birlikte müzik yapma zevki, ortak çalışmalar gerçekleştirirken birbirine saygı gösterme, bir topluluğun parçası olarak sorumluluk kazanma gibi öğrencilerin sosyal gelişimleri açısından kazanım sağlayan çalgı eğitiminin, müzik öğretim programının öğrenme alanları dışına çıkarılmasının programın bir ayağını eksik bırakacağı düşünülmektedir. İleri zamanlarda yapılacak program yenileme çalışmalarında çalgı eğitimi boyutunun tekrar değerlendirilmesi önerilmektedir.

Programda ölçme-değerlendirme bölümünün kazamınlar doğrultusunda örnekler ile açıklanarak daha kapsamlı verilmesi, öğretmenlerin kazanımları değerlendirmesine yardımcı olacağı düşünülmektedir. Bu gerekçeyle öğrencinin farklı becerilerini değerlendirecek ölçütlerinin programda yer alması önerilmektedir.

Öğretim programının öne çıkarttığı özel öğretim yöntemlerinin (Kodaly, Orff, Dalcroze Yaklaşımları) sınıflarda kullanılabilmesi için uygun ortamların oluşturulması ve bu yöntemler ile ilgili müzik öğretmenlerine hizmet içi eğitimlerinin verilmesi önerilmektedir.

Kaynakça

AKARSU, S. (2017). Ortaokul (5-8) müzik öğretimi programı kazanımlarının Bloom taksonomisi çerçevesinde yapılandırmacı yaklaşım ilkelerine göre değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 39, 152-170. https://doi.org/10.17860/mersinefd.735002

AKARSU, S. (2018). 2006 yılı ilköğretim (1-8) müzik öğretim programı ile yeni yürürlüğe konan 2017 yılı ilköğretim (1-8) müzik öğretim programının karşılaştırılması. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 59, 247-265. https://doi.org/10.32547/ataunigsed.463634

AKSU, C. (2018a). 2017 ilkokul ortaokul müzik öğretim programı geliştirme sürecindeki taslak, esas ve revize programların karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Turkish Studies Educational Science Dergisi*, 13/11, 91-110. http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13428

AKSU, C. (2018b). *Cumhuriyet dönemi örgün temel müzik eğitiminde müzik öğretim programları (1924-2017) ve müzik eğitiminde yapılandırmacılık*, Nobel Yayıncılık.

ALBUZ, A. ve Demirci, B. (2018). 2006 ilköğretim müzik dersi öğretim programı ile 2018 ilkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programlarının karşılaştırılması kurumsal çerçeve analizi. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi,* 41, 86-95. https://doi.org/10.32547/ataunigsed.463634

ALTUN, M. ve Bozkurt, I. (2020). *İstatistik ve istatistiksel yorumlama ve teknikleri.* Alfa Aktüel Yayınları.

BAZ, M. (2019). *İlkokul sınıf ve ortaokul müzik öğretmenlerinin 2018 müzik dersi öğretim programı hakkındaki görüşleri* (Yayınlanmış yüksek lisans tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi.

BİBER, N. (1986). *Türkiye'de cumhuriyet döneminde ortaokullarda uygulamaya konulan müzik eğitim programlarının çağdaş program anlayışı bakımından incelenmesi ve değerlendirilmesi* (Yayınlanmış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3*(2), 133-151.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö., E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri.* Pegem Akademi.

CAN, A. (2019). *Spss ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi.* Pegem Yayıncılık.

ÇEPNİ, S. (2018). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş.* Celepler Matbaacılık.

DEMİR, S., B. (Ed.). (2017). *Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları.* Eğiten Kitap.

DEMİR, Y. B. ve Nacakçı, Z. (2019). Müzik öğretmenlerinin 2017-2018 ortaokul müzik dersi programına yönelik görüşleri. *Fine Arts, 14*(1), 60-70. http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2019.14.1.D0226

DEMİRCİOĞLU, N. (2019). *1923'den günümüze ilkokul ve ortaokul müzik dersi öğretim programlarında geleneksel türk müziği unsurlarının incelenmesi ve değerlendirilmesi* (Yayınlanmış doktora tezi), Gazi Üniversitesi.

DEMİREL, Ö. (2005). *Eğitimde yeni yönelimler.* Pegema Yayıncılık.

DEMİREL, Ö. (2015). *Eğitimde program geliştirme kuramdan uygulamaya.* Pegem Akademi.

GÜVEN, A., K. ve Çelenk, K. (2020). Müzik öğretmeni görüşleri doğrultusunda 2018 müzik dersi öğretim programı 8. sınıf kazanımları üzerinde bir değerlendirme. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24*(1), 447-469.

KARASAR, N. (1998). *Bilimsel araştırma yöntemi.* Nobel Yayıncılık.

KENDERLİ P. (2019). *1968'den günümüze müzik dersi öğretim programlarının karşılaştırılması* (Yayınlanmış yüksek lisans tezi), Gazi Üniversitesi.

MEB (2019, 15 Eylül). Güncellenen öğretim programları, müzik dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar). T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı (meb.gov.tr)

SAFRAN, M. (2014). *Tarih nasıl öğretilir?* Yeni İnsan Yayınevi.

SAĞLAM, H., İ. (2006). *Türkiye'deki davranışçı ve yapılandırmacı sosyal bilgiler öğretim uygulamalarının değerlendirilmesi* (Yayınlanmış doktora tezi), Atatürk Üniversitesi.

ŞAHİN, M. ve Duman, R. (2008). Cumhuriyetin yapılanma sürecinde müzik eğitimi. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, *7*(16), 259-272.

TURAN, İ., Şimşek, Ü. ve Aslan, H. (2015). Eğitim araştırmalarında likert ölçeği ve likert-tipi soruların kullanımı ve analizi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 186-203.

TÜRKMEN, E. F. (2019). *Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri*. Pegem Akademi.

UÇAN, A. (2018). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. Arkadaş Yayınevi.

UMUZDAŞ, S. ve Levent, A. (2012). Müzik öğretmenlerinin ilköğretim müzik dersi işleyişine yönelik görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 56-73.

USLU, M. (1999). Ülkemizde çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde akran grupları ile çalgı eğitiminin önemi. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11, 335-348.

YILDIZ, E. ve Cüceloğlu Önder, G. (2017). İlkokul 4. sınıf ve ortaokul 5. sınıf müzik dersi öğretim programında yer alan kazanımların gerçekleşme durumuna ilişkin ders öğretmenlerinin görüşleri (Çankırı ili örneği). *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırma Dergisi*, 3(2), 98-113.

Ek

Araştırmada Kullanılan Anket

Değerli Müzik Öğretmeni,

"2017 Yılında Yürürlüğe Giren MEB Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programının İçerik ve Uygulama Açısından Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi" konulu araştırma için verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Anket 6 bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde kişisel bilgileriniz, 2. bölümde programın özel amaçlarına yönelik ifadeler, 3. bölümde programın alana özgü becerilerine yönelik ifadeler, 4. bölümde programın öğrenme alanları ve sürelerine yönelik ifadeler, 5. bölümde programın içerik ve değerlendirme öğelerine yönelik ifadeler ve 6. bölümde programın eğitim anlayışı, uygulanabilme koşulları ve uygulayıcıların eğitim gereksinimlerine ilişkin ifadeler yer almaktadır.

Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için hazırlanmış olan soruların içten ve doğru yanıtlanması son derece önem taşımaktadır.

Vereceğiniz cevaplar bu araştırma dışında kişisel bir amaç için kullanılmayacak, gizli tutulacaktır. İlginiz, yardımınız ve sağlayacağınız katkılar için teşekkür ederim.

I. BÖLÜM: KİŞİSEL BİLGİLER

1.Mezun olduğunuz bölüm:

Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü ( )

Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü ( )

Devlet Konservatuarı ( )

Diğer ( )

2. Hizmet yılınız:

1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11-15 yıl ( ) 16 yıl ve üzeri ( )

3. Ortaokul kademesindeki çalışma yılınız:

1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11-15 yıl ( ) 16 yıl ve üzeri

II. BÖLÜM: 2017 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÖZEL AMAÇLARI

Aşağıda 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı özel amaçlarına yönelik 13 ifade bulunmaktadır. İfadelere ne derece katıldığınızı belirtmek üzere cümlelerin sağındaki seçeneklerden (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum) size en uygun olan seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen sadece bir seçeneği işaretleyerek ifadelerin hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.	Program öğrencilerin müzik yoluyla estetik yönünü geliştirir.					
2.	Program öğrencilerin duygu, düşünce ve deneyimlerini müzik yoluyla ifade etmelerine imkân sağlar.					
3.	Program öğrencilerin yaratıcılığını ve yeteneğini müzik yoluyla geliştirir.					
4.	Program öğrencilerin yerel, bölgesel ve ulusal müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlere ait ögeleri zenginlik olarak algılamasını sağlar.					
5.	Program öğrencilerin uluslararası müzik türlerini tanıyarak farklı kültürlere ait ögeleri zenginlik olarak algılamasını sağlar.					
6.	Program öğrencilerin müzik aracılığıyla zihinsel becerilerinin gelişimini sağlar.					
7.	Program öğrencilerin müzik yoluyla bireysel ve toplumsal ilişkilerini geliştir.					
8.	Program öğrencilerin müzik ile ilgili çalışmalarda bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlar.					
9.	Program öğrencilerin bireysel ve toplu olarak nitelikli farklı türlerde şarkı dinleme ve söyleme etkinliklerine katılımlarını sağlar.					
10.	Program öğrencilerin müziksel algı ve bilgilerini geliştirir.					
11.	Program öğrencilerin İstiklâl Marşı başta olmak üzere marşlarımızı özüne uygun olarak seslendirmelerini sağlar.					
12.	Program öğrencilerin Müzik yoluyla sevgi, paylaşım ve sorumluluk duygularını geliştirir.					
13.	Program öğrencilerin Millî birliğimizi, bütünlüğümüzü pekiştiren ve dünya ile bütünleşmemizi kolaylaştıran müzik kültürü ve birikimine sahip olmalarını sağlar.					
14.	Program öğrencilerin Atatürk'ün Türk müziğinin gelişmesine ilişkin görüşlerini kavramaya yönelik amaçlarına ulaşmalarını sağlar.					

III. BÖLÜM: 2017 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ALANA ÖZGÜ BECERİLERİ

Aşağıda 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı alana özgü becerilerine yönelik 12 ifade bulunmaktadır. İfadelere ne derece katıldığınızı belirtmek üzere cümlelerin sağındaki seçeneklerden (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum) size en uygun olan seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen sadece bir seçeneği işaretleyerek ifadelerin hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.	Program öğrencilerin müzik-beden uyumunu sağlayacak kazanımlar içerir.					
2.	Program öğrencileri, müziği toplu bir şekilde yapmasına imkân verecek şekilde geliştirir.					
3.	Program öğrencilerin müzikle toplum arasındaki bağı görebilmesine imkân sağlar.					
4.	Program öğrencilerin müzikle kültür, tarih ve estetik arasında bağ kurabilmelerini sağlar.					
5.	Program öğrencilerin müziği millî ve manevi değerlerle ilişkilendirmelerine olanak sağlar.					
6.	Program öğrencilerin müziğin bir bilim dalı olarak da farklı bilimlerle ilişkisini kurabilmelerine olanak sağlar.					
7.	Program öğrencilerin müziğin her insan için öğrenilebilir olduğunu anlayabilmelerini sağlar.					
8.	Program öğrencilerin dinleme etkinlikleriyle müzik yapabilme becerilerini geliştirmelerine imkân sağlar.					
9.	Program öğrencilerin söyleme etkinlikleriyle müzik yapabilme becerilerini geliştirmelerine imkân sağlar.					
10.	Program öğrencilerin ritimsel etkinliklerle müzik yapabilme becerilerini geliştirmelerine imkân sağlar.					
11.	Program öğrencilerin kendini müzik yoluyla ifade edebilmelerini sağlar.					
12.	Program öğrencilerin kültürel miras ve çeşitliliği geliştirebilmelerine olanak sağlar.					
13.	Program öğrencilere müzik teknolojilerini kullanabilme becerileri kazandırır.					
14.	Program öğrencilerin etkin müzik üreticisi olabilmelerine olanak sağlar.					

IV. BÖLÜM: 2017 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÖĞRENME ALANLARI VE SÜRELERİ

Aşağıda 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı öğrenme alanları ve sürelerine yönelik 32 ifade bulunmaktadır. İfadelere ne derece katıldığınızı belirtmek üzere cümlelerin sağındaki seçeneklerden (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum) size en uygun olan seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen sadece bir seçeneği işaretleyerek ifadelerin hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.					
2.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanım sayısı (7) yeterlidir.					
3.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.					
4.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.					
5.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (7) yeterlidir.					
6.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.					
7.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.					
8.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.					
9.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (7) yeterlidir.					
10.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.					
11.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (5) yeterlidir.					
12.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (6) yeterlidir.					
13.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanım sayısı (10) yeterlidir.					
14.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanım sayısı (2) yeterlidir.					
15.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanım sayısı (4) yeterlidir.					

16.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı kazanım sayısı (9) yeterlidir.					
17.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.					
18.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.					
19.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.					
20.	Programın 5. Sınıf düzeyi öğrenme kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.					
21.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme kazanımlarını gerçekleştirebilmek için öngörülen öğrenme süreleri yeterlidir.					
22.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
23.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
24.	Programın 6. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
25.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
26.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
27.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
28.	Programın 7. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
29.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından dinleme-söyleme alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
30.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel algı ve bilgilenme alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
31.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müziksel yaratıcılık alanı öğrenme süresi yeterlidir.					
32.	Programın 8. Sınıf düzeyi öğrenme alanlarından müzik kültürü alanı öğrenme süresi yeterlidir.					

V. BÖLÜM: 2017 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI İÇERİK VE DEĞERLENDİRME ÖĞELERİ

Aşağıda 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı içerik ve değerlendirme öğelerine yönelik 8 ifade bulunmaktadır. İfadelere ne derece katıldığınızı belirtmek üzere cümlelerin sağındaki seçeneklerden (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum) size en uygun olan seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen sadece bir seçeneği işaretleyerek ifadelerin hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Karasızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.	Programın 5. Sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.					
2.	Programın 6. Sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.					
3.	Programın 7. Sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanlarını tam olarak karşılamaktadır.					
4.	Programın 8. Sınıf düzeyi kazanım içerikleri öğrenme alanları tam olarak karşılamaktadır.					
5.	Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlar.					
6.	Program, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir.					
7.	Program öğrencinin akademik gelişimini farklı yöntem veya tekniklerle ölçülüp değerlendirmeye uygun olarak hazırlanmıştır.					
8.	Program ölçme ve değerlendirme uygulamalarını öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.					

VI. BÖLÜM: 2017 ORTAOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN EĞİTİM ANLAYIŞI, UYGULANABİLME KOŞULLARI VE UYGULAYICILARIN EĞİTİM GEREKSİNİMLERİNE YÖNELİK İFADELER

Aşağıda 2017 Ortaokul Müzik Dersi Öğretim Programı'nın eğitim anlayışı, uygulanabilme koşulları ve uygulayıcıların eğitim gereksinimlerine yönelik 5 ifade bulunmaktadır. İfadelere ne derece katıldığınızı belirtmek üzere cümlelerin sağındaki seçeneklerden (Tamamen katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Kesinlikle Katılmıyorum) size en uygun olan seçeneği (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Lütfen sadece bir seçeneği işaretleyerek ifadelerin hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.	Program bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçlarını, öğrenme-öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeleri karşılar.					
2.	Program, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültürel katkı sağlayan bireyler yetiştirme yönünde hazırlanmıştır.					
3.	Program, öğrencilere değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir dille hazırlanmıştır.					
4.	Program her bölgede kolaylıkla uygulanabilir niteliktedir.					
5.	Mevcut ders saati, programın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için yeterlidir.					
6.	Programda her sınıf düzeyindeki kazanımlar uygulanabilir düzeydedir.					
7.	Programda yer alan kazanımların uygulanabilir olmadığını düşünüyorsanız lütfen hangi kazanımın ya da kazanımların olduğunu belirtiniz.	**(Açık uçlu soru)**				

Milli Eğitim Dergisi

Dizinler

Her veri tabanından dergilerin dizin güncelliği kontrol edilmelidir. DergiPark sorumluluk almamaktadır.

Atıf Dizinleri

TR Dizin

https://search.trdizin.gov.tr/journal/detail/522/milli-egitim

Scopus

https://www.scopus.com/sourceid/5100152301

Dergi Ana Sayfası

Hakkında

Amaç ve Kapsam

Makale Gönder

Dergi Kurulları

Yazım Kuralları

Etik İlkeler ve Yayın Politikası

Ücret Politikası

Dizinler

Arşiv

İletişim

MAKALE YÜKLEME KILAVUZU

Millî Eğitim Dergisi Yayın İlkeleri

ÜAK Doçentlik başvurularında yer alan "Ulusal Hakemli Dergi" tanımında yer alan ULAKBİM TR Dizin dergi listesidir.

Milli Eğitim

ISSN / E-ISSN: 1302-5600 / 2791-7657
Editör: HAKKI USLU Web Adresi: https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim

2022 2021 2020 2019

2 / 1